

להיות מודרניים: חיים, תרבות ופוליטיקה, 2017-1750
פרופ' ביילי מלמן

שיעור, יום ב' 10:00-12:00, גילמן 144
שעת קבלה: יום ד', 14:00-16:00, גילמן 192
צרו קשר:

ביילי מלמן

דוא"ל: bmelman@post.tau.ac.il

פקס: 03-6996272

טלפון (משרד): 6409732

דף בית: <https://www.tau.ac.il/profile/bmelman>

<https://english.tau.ac.il/profile/bmelman>

עודד פוירשטיין (עוזר הוראה)

דוא"ל: Odedfire@gmail.com

תיאור השיעור

מהי מודרניות ו"מתי" מודרניות? – מתי בדיוק ממקמים אותה? מהם חיים מודרניים? מי היו גברים ונשים מודרניים ובמה הם התנסו? אלו שאלות שהיסטוריונים, הוגים, סופרים, אמנים, חוקרים ממדעי החברה, חוקרי תרבות והיסטוריונים של האומנויות הרבו לעסוק בהן. בשיעור זה, היכול לשמש מבוא להיסטוריה של המאות ה-19-21, נסקור וננתח תהליכים של מודרניזציה ומאפיינים של החיים והתרבות המודרנית כפי שהתפתחו במערב אירופה ובצפון אמריקה. נבדוק כיצד מאפיינים אלה נחוו על ידי גברים ונשים בסביבת החיים שלהם וביומיום, מאמצע המאה ה-18 ועד היום. ננתח את עלייתן של מדינות מסוג חדש והקשרים בינן לנתינים או האזרחים, את מהפכות הרעיונות הגדולות - מתנועת ההשכלה ועד לסוציאליזם ומרקסיזם, את המהפכות הדמוקרטיות הגדולות ועליית המודרנה הפוליטית, תיעוש ועבודה מודרניים ובצידם כלכלות ופיננסים מסוג חדש, מהפכות באומנות ובספרות - מהמהפכה הרומנטית ועד למודרניזם בספרות ובאומנויות, את חווית החיים בעיר הענק במאות ה-19 וה-20, חיי בית ומשפחה והשינויים בהם, את עליית ה"אומה" והלאומיות, את התהוותו של קולוניאליזם מסוג חדש והאופן שבו עיצב בני אדם מודרניים באירופה ומחוצה לה, את המלחמות הטוטאליות של המאה העשרים ואת הגלובליזציה.

בשיעור נעשה שימוש במגוון של מקורות: כתבים פוליטיים ופילוסופיים, מקורות עיתונאיים וספרות יפה, מקורות ויזואליים ובהם ציור וקולנוע, מקורות "חומריים" (מבנים ובתים, חפצים, רהיטים ולבוש), ומוסיקה - "גבוהה" ופופולארית.

1. **13.2.2017 מבוא:**
מודרניות, מודרניים ו"חיים מודרניים": מושגי יסוד, שאלות והגדרות
2. **20.3.2017 אופטימיות מודרנית? "קנדיד", "אמיל", "סופי", "פאוסט":**
נאורות, נאורות שכנגד, רומנטיקה ומודרניות-1750-1830
3. **27.3.2017 אזרחים?**
המהפכות הדמוקרטיות, המלחמה החדשה והולדת המודרנה הפוליטית (צרפת וארה"ב)
4. **3.4.2017 קפיטליזם גדול וקפיטליזם קטן:**
כסף, תעשייה, ועבודה במחצית השנייה של המאה ה-18 ובמחצית הראשונה של המאה ה-19
5. **18.4.2017 להיות מודרניים בעיר: (יום ג' 10:00-12:00, במקום השיעור ב-24.3)**
מעמד, מגדר ועירוניות במאה ה-19 הארוכה
6. **8.5.2017 לחשוב על החירות, לחשוב על זכויות:**
הכלה והדרה במחשבה והמעשה הליברלים במאה ה-19
7. **15.5.2017 "אינטרנציונל":**
פועלים, מהפכות ומהפכנים
8. **22.5.2017 אימפריות:**
מדינות האימפריה, קולוניאליזם ובינלאומיות, 1870-1914
9. **29.5.2017 המלחמה הגדולה והסדר החדש:**
אומה, מודרניות, הרס, בנייה?
10. **5.6.2017 זמנים מודרניים:**
מודרניזם וההתנסות המודרנית בין שתי מלחמות העולם, 1918-1939
11. **12.6.2017 מודרניות הרסנית:**
אומה, גזע וטכנולוגיות בפשיזם ובנאציזם
12. **19.6.2017 "אמרת שאתה רוצה מהפכה?"**
שפע, רווחה, תרבות, ו"תרבות הנגד" - משנות החמישים ועד שנות השבעים של המאה העשרים
13. **26.6.2017 מודרניות גלובלית בלי נחת?**
הגלובליזציה וקשייה בסוף המאה ה-20 ובפרוס המאה ה-21